

Jaarverslag 2018 Eerste Kamerfractie 50PLUS

Op 1 januari 2018 bestond de Eerste Kamerfractie 50PLUS uit twee senatoren, Jan Nagel en Martine Baay. De ondersteuning is geleverd door twee fractiemedewerkers, Joop van Orsouw en Marianne Hilde. Joop van Orsouw heeft voor het zomerreces in juni, een afscheidsdiner, en een presentje aangeboden gekregen voor zijn bewezen diensten en trad af als fractiemedewerker. Alle mediaberichten werden geplaatst op de 50PLUSwebsite door Puck Wagenaar.

Voor de Eerste Kamer was 2018 een enerverend jaar met behandeling van de nieuwe Donorwet en afschaffing van het Raadgevend Referendum. De senatoren hebben – als 2-mansfractie - aan een veelvoud debatten meegedaan, schriftelijke vragen gesteld, deskundigenbijeenkomsten bezocht, werkbezoeken afgelegd en zich intensief beziggehouden met de commissievergaderingen.

Twee wetsvoorstellen stonden centraal in 2018, de nieuwe Donorwet waarmee senator Martine Baay landelijk veelvuldig in het nieuws was en de afschaffing van het Referendum waarmee Jan Nagel de landelijke kranten behaalde.

Overzicht van beide senatoren van hun meest belangrijke werkzaamheden staan hieronder.

Jan Nagel

Plenair

Op 6 februari heeft Jan gewezen op de noodzaak van bestrijding van armoede, de werkloosheid, de verdwenen pensioenen, een sociaal minimuminkomen, kortom een waardige levensstandaard op St. Eustatius. Hij heeft de toezegging gekregen dat er elk kwartaal informatie zal worden verstrekt aan de senaat over de vorderingen op Sint-Eustatius.

Op 5 juni 2018 heeft Jan Nagel namens de 50PLUSfractie een stemverklaring gegeven waarbij hij heeft aangegeven dat wij geen voorstander zijn van de verhuurdersheffing.

Daarnaast heeft Jan Nagel de volgende moties medeondertekend: 26 juni, Motie -Koffeman c.s. over de voorrang van warmtebronnen die vrij zijn van de uitstoot van broeikasgassen, Motie-Koffeman c.s. over de warmtevoorziening op het Binnenhof na de renovatie,

Op 3 en 10 juli 2018 volgden de debatten over de Intrekking Wet Raadgevend referendum.

De belangrijkste argumenten van 50PLUS om tegen deze wet te stemmen zijn: Wij zijn in Europa het enige land dat geen referenda en gekozen burgemeester kent, het vertrouwen van de burger in de politiek wordt door het afschaffen van het raadgevend referendum op deze wijze alweer ernstig geschaad, de minimale meerderheid geeft al een indicatie over het draagvlak voor het afschaffen van zo een belangrijk democratisch instrument als het raadgevend referendum.

Daarnaast heeft Jan Nagel een motie ingediend om de stemming uit te stellen tot na het reces, dit in verband met een lopende rechtszaak aangespannen door de stichting "Meer Democratie" tegen de Staat der Nederlanden over het wetsvoorstel Intrekking raadgevend referendum. Op 4 juli 2018 heeft de rechtbank uitspraak in deze zaak gedaan, en daarom heeft Jan de motie op 10 juli ingetrokken.

Op 9 en 10 juli zijn de plenaire debatten geweest over de samenvoegingen van gemeenten. Met name de samenvoeging van de gemeenten Groningen, Ten Boer met Haren is voor Jan reden geweest om met andere partijen schriftelijke vragen in te dienen. De zorgvuldigheid bij de besluitvorming van diverse gremia was discutabel. Jan Nagel heeft ook de Motie-Ten Hoeve (OSF) c.s. over de beoordeling van toekomstige herindelingsadviezen medeondertekend.

Op 9 oktober heeft Jan een bijdrage geleverd bij de behandeling van het minimaliseren van de gaswinning in Groningen waarin hij heeft voorgesteld om een gastribunaal in te stellen. Namens de fractie heeft Jan de volgende moties medeondertekend: Motie Reuten.c.s. over het opnemen van een maatschappelijk belang in de mijnbouwwet, Motie-Reuten (SP) c.s. over goedkeuring vooraf van beide Kamers bij vaststelling operationele strategie, Motie-Teunissen (PvdD) c.s. over de inzet van de aardgasbelasting.

Op 30 oktober heeft Jan Nagel een inbreng namens 50PLUS geleverd aan de APB. Hiervoor heeft de EK-fractie een onderzoek uitgezet bij het NIBUD naar de ontwikkelingen van de koopkracht tussen 2010 en 2019 van zowel de werkenden als de gepensioneerden. In de periode 2010-2019 is de loonstijging 11,3%, tegenover een negatieve indexatie van de pensioenen van 0,6%. Dat is een verschil van 12%. De totale gemiste indexatie was de afgelopen tien jaar ongeveer 15%. Jan Nagel maakte over de minister van Sociale Zaken de volgende opmerking: "Eén zwaluw maakt nog geen zomer, maar één Koolmees maakt straks wel een barre winter voor de ouderen".

De volgende moties zijn medeondertekend: Motie-Kox (SP) c.s. over armoede onder kinderen, Motie-Strik (GroenLinks) en Sent (PvdA) c.s. over de positie van kwetsbare zzp-ers en flexwerkers, Motie-Koffeman (PvdD) c.s. over de kosten van klimaatschade.

Op 13 november heeft Jan een inbreng met vragen geleverd m.b.t het voorlopig verslag bij Implementatie EU-Richtlijn betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's), daarnaast heeft Jan op 13 november bij de debatbehandeling Deconstitutionalisering benoeming commissaris van de Koning en burgemeester een bijdrage geleverd namens de fractie waarbij hij aanstipt dat de kloof tussen enerzijds politiek en de regenten en anderzijds de burgers groter dan ooit is. Nederland is het enige land in het moderne Europa dat geen gekozen burgemeester kent en 50 plus is een groot voorstander van de directe democratie.

Op 20 november heeft Jan Nagel in een stemverklaring tegen de motie Rombouts gestemd namens de fractie en zijn de volgende moties medeondertekend: Motie-Van Apeldoorn (SP) c.s. over de belastingdruk voor woningcorporaties, Motie-Van Apeldoorn (SP) c.s. over flexibiliteit aangaande rekenrente en benodigde buffers bij het overleg over een nieuw pensioenstelsel. Daarnaast sprak Jan Nagel bij de AFB over de eerste echte en hopelijk laatste begroting van Rutte III. Hij constateerde een verschil tussen illusionist Hans Klok en Financiënminister Hoekstra. Hans Klok haalt de zakken van zijn gasten leeg zonder dat ze het merken. Dat was bij minister Hoekstra anders.

Bijeenkomsten

Op 4 april is Jan op werkbezoek geweest bij de ING, op 27 april is Jan Nagel naar de jaarvergadering van de ING geweest, 20 juni Nationale Haringparty, 21 september "Slag bij Arnhem", 24 september afscheidsdiner Griffier EK

Media: Jan heeft afgelopen jaar een aantal interviews gegeven aan o.a. de Helderse Courant, de Volkskrant waarin hij het afschaffen van het Referendum Regentenpolitiek noemt. Ook heeft Jan Nagel in het Haarlems Dagblad zijn commentaar gegeven op het aanstellen van meer wethouders.

Op 13 september heeft Jan zijn besluit om zich in 2019 niet te kandideren voor de senaat EK wereldkundig gemaakt. Naar aanleiding van dit besluit heeft Jan een radio-interview gegeven op 14 september bij NPO 1 aan Max Weezel bij het programma met het Oog op Morgen.

Martine Baay

21 januari 2019

Plenair

Bij behandeling van maar liefst 3 wetsvoorstellen tijdens 2 debatdagen op 15 en 16 januari 2018 over de behandeling wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg, Wet Forensische Zorg en Wet Zorg en Dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapten cliënten heeft Martine Baay indringende vragen gesteld over de introductie van regelgeving waarbij mensen, ook als zij het hiermee niet eens zijn, gedwongen zorg kan worden opgelegd. Martine Baay vroeg of de minister erkent dat het risico op zorgverlegenheid in een thuissituatie veel groter is waardoor het risico op dwang toeneemt.

Ten aanzien van de Wvvggz vroeg Martine Baay of rechterlijke toetsing bij opname samengaat met de Wzd. Ook had de 50PLUSfractie vragen over de afbakening van bevoegdheden tussen de Wzd-arts en zorgaanbieders, het medisch beroepsgeheim en hoe onnodige zorgdwang kan worden voorkomen. De minister voor Rechtsbescherming heeft aan 50PLUS toegezegd om de alternatieven voor de regeling om weigerende observandi te onderzoeken en hierover met experts en belanghebbenden (waaronder de tbs-advocaten) het gesprek aan te gaan.

Debatten Donorwet, op 30 januari, 6 en 13 februari 2018

Het persoonlijke verhaal van Martine Baay over de orgaandonatie van een hartklep voor haar man in combinatie met haar twijfel omtrent verplicht donorschap, maakte diepe indruk in de gehele senaat en daarbuiten. Niet alleen in de Eerste Kamer maar ook in de media is haar verhaal diverse keren aangehaald. Het NRC, AD, Volkskrant, Telegraaf hebben allen haar verhaal gepubliceerd.

Op 12 februari heeft zij in de uitzending van RTL Late Night bij Humberto Tan als scoop aangekondigd dat zij tegen het initiatiefwetsvoorstel Actieve Donorregistratie zou stemmen, de voorlichting over donorschap schoot en schiet tekort zodat mensen geen afgewogen beslissing konden maken. Dit geldt temeer voor groepen in de samenleving zoals laaggeletterden, ouderen en wilsonbekwamen die de keuzestress als bedreigend ervaren. Bij geen keuze ben je automatisch donor. Als enige in de senaat sneed Martine Baay de verontrustende situatie aan dat ouders bij minderjarige kinderen vanaf 12 jaar geen zeggenschap hebben over hun donorregistratie en de arts juridisch de eindbesliser van donatie is.

Namens 50PLUS heeft zij 2 moties meegetekend over het opstellen van een kwaliteitsstandaard voor transplantatiezorg. Uiteindelijk heeft Martine Baay het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam van ieder mens laten prevaleren boven het automatisch donorschap, waardoor de 50PLUS fractie in goed onderling overleg verdeeld heeft gestemd over dit wetsvoorstel. Martine Baay tegen, Jan Nagel voor.

Op 3 april volgde het debat over de oprichting van het EOM (Europees Openbaar Ministerie). Nationaal falen van bepaalde lidstaten moet Europees worden opgelost door middel van een Europees OM. Dat een Europees OM kan en zal bijdragen tot terugdringing of voorkoming van EU-subsidiefraude is voor 50 PLUS nog maar de vraag. Bovendien tast het de bevoegdheden aan van het nationaal OM. Medeondertekend; Motie Wezel c.s. over de gevolgen van deelname aan het Europees Openbaar ministerie voor de nationale FIOD/opsporings, vervolgings-en berechttingscapaciteit.

Op 10 april heeft Martine namens de fractie voorgestemd om een vergoeding van affectieschade op te nemen in het BW, Wetboek van Strafvordering en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven, waardoor ook familieleden een schadevordering kunnen instellen tegen de dader. Als enige senator heeft zij via een interview een toelichting gegeven aan "Hart van Nederland" over de introductie van deze vergoeding van affectieschade.

21 januari 2019

Op 22 mei volgde het debat over de Staat van de Rechtsstaat waarin Martine Baay vooral de nadruk heeft gelegd op te hoge griffierechten, het mislukte KEI-project, de leegloop in de sociale advocatuur waardoor de toegang tot de rechter voor de burger steeds meer in het geding komt.

Toezeggingen van de Minister kreeg Baay bij: het onderzoek naar signalen van stijging aantal verstekvonnissen waar zittingslocaties zijn opgeheven, en de verplichting om de Kamer schriftelijk te informeren over richtinggevend perspectief herziening stelsel van de rechtsbijstand

Op 12 juni is er naar aanleiding van schriftelijke vragen van Martine Baay over het Staatspensioen Caribisch gebied in de commissievergadering van KOREL een artikel geplaatst in het Antilliaans Dagblad waarbij opnieuw 50PLUS zich inzet voor de zogenaamde “verdwenen pensioenen” aldaar.

Op 26 juni werd wetsvoorstel Wijzigingen naar aanleiding van de evaluatie van de Warmtewet behandeld. Dit wetsvoorstel beoogt een betere bescherming van de consument die te maken heeft met een monopolist als warmteleverancier. Baay heeft de moties Koffeman c.s. over de voorrang van warmtebronnen die vrij zijn van de uitstoot van broeikasgassen en die over de warmtevoorziening op het Binnenhof na de renovatie medeondertekend.

Op 9 juli vanaf 18.00 uur volgde Baay, namens Nagel, het debat over Implementatie vierde anti-witwasrichtlijn en de Eerste termijn van de gezamenlijke behandeling van de samenvoeging van gemeenten.

Op 10 juli om 09.00 uur het Anti-witwasrichtlijn debat hervat waarbij Baay als toehoorder namens Jan Nagel aanwezig was. Zij nam deel aan het debat over de behandeling Juridische samenwerking inzake neerhalen MH17 wat daarop volgde.

Martine Baay heeft hier een stevige inbreng geleverd en een aantal vragen gesteld over de overdracht van strafvervolging, de uitlevering van verdachten, de mogelijkheid tot berechting door middel van een videoconferentie en de overdracht van de tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen. Zij wees de Minister van J&V erop dat nu al een gedwongen verschijning via video kon plaatsvinden en waarom daarvan geen gebruik werd gemaakt. De Minister deed de toezegging dat bij herhaling gerapporteerd wordt over berechting van de daders van het neerhalen van de MH-17.

Op 11 september heeft Baay een bijdrage namens 50PLUS ingebracht bij het debat over het Ongewijzigd laten van het Verplicht Eigen Risico. 50PLUS is principieel tegenstander van het eigen risico en wil het financieel straffen op ziek zijn afschaffen. Bovendien is er sprake van zorgmijding door ouderen vanwege de kosten van de eigen bijdrage en het eigen risico. Martine Baay is overtuigd dat die hoge zorgkosten niet worden veroorzaakt door onnodig gebruik van zorg, maar door heel andere factoren zoals doorgesloten bureaucratie, verspilling en overheadkosten. Zij heeft als enige senator aan de Minister de vraag gesteld of bij het verstrekken van donororganen na overlijden, de nabestaanden daarvan niet de kosten in rekening krijgen gebracht. In eerste instantie moest de Minister hierop het antwoord schuldig blijven, in tweede termijn meldde hij dat kosten niet zouden worden verhaald op de nabestaanden.

De volgende moties zijn door Baay medeondertekend: Motie-Don (SP) c.s. over instrumenten om onderscheid te maken tussen gewenste en ongewenste zorgmijding, Motie-Nooren (PvdA) c.s. over het voorkomen dat mensen vanuit financiële motieven afzien van noodzakelijke zorg.

Op 6 oktober heeft Martine Baay schriftelijke vragen ingediend bij het onderzoek weigerende observandi. Door weigering van deze observandi om mee te werken aan een psychologisch onderzoek proberen verdachten te voorkomen dat er tbs wordt opgelegd, zoals is gebeurd in de casus van Anne Faber. Martine heeft van de minister de toezegging gekregen dat hij alternatieven

voor de regeling voor weigerende observandi gaat onderzoeken en hierover in gesprek zal gaan met experts en belanghebbenden (waaronder tbs-advocaten).

Op 4 december wetsvoorstel invoering van Engelstalige rechtspraak bij internationale handelskamers Rechtbank en Gerechtshof Amsterdam gezamenlijke inbreng van 50PLUS door Baay en Anneke Wezel (SP).

11 december heeft Baay namens Nagel debat Belastingplan en alle daarbij behorende fiscale maatregelen gevolgd en moties mee ondertekend:

Sent (PvdA): Belastingplan voorzien van separate “doenvermogenstoets”

Sent (PvdA): effect btw-verhoging op dagelijkse boodschappen in kaart brengen

Ester (CU): onbelaste vrijwilligersvergoeding m.i.v. 1 januari 2020 jaarlijks te indexeren

Samen met Köhler (SP) heeft Baay motie aangepast; door bij onvoldoende nieuwbouw de wachtlijsten van sociale huurwoningen onaanvaardbaar hoog blijven verzocht wordt de investeringsruimte voor woningcorporaties aan te passen na evaluatie.

Diverse malen heeft Baay namens Nagel de commissievergaderingen van het College van Senioren bijgewoond, zij had zitting in de Integriteitcommissie bestaande uit enkel de Fractievoorzitters Eerste Kamer en heeft voor het eerst een integriteitprotocol Eerste Kamer 50PLUS opgesteld en eind 2018 gedeponeed.

Bijeenkomsten Eerste Kamer

Donorcollege op 23 januari, Deskundigenbijeenkomst over de Staat van de Rechtsstaat op 6 februari, Deskundigenbijeenkomst VWS; technische briefing Programma gespecificeerde toestemming op 12 juni, Deskundigenbijeenkomst Doelmatigheidskorting onderwijs/verlaagd wettelijk collegegeld. Deskundigenbijeenkomst Uitvoerbaarheidstoets op 19 juni, Werkbezoek ministerie in het kader van de Wet beveiliging netwerk en infosystemen. De Trias Conferentie bij de Raad van State heeft Marianne Hilte waargenomen namens Baay op 2 juli. Integriteitsessie op 20 november en het rondetafelgesprek met ervaringsdeskundigen op 18 december.

Ontvangst Statenleden Friesland en Zeeland, bijeenkomst d.d. 17 december introductie met nieuwe Voorzitter van de Vrienden van 50PLUS, Pensioendebat op 27 november, Werkbezoek aan Urk op 2 november met Statenlid Flevoland en Tweede Kamerlid Corrie van Brenk (sluiting ziekenhuis Lelystad/bedreiging Nederlandse visserij).

Bijeenkomsten Vereniging 50PLUS

Kennismakingsbijeenkomst georganiseerd door Tweede Kamer met alle nieuwe gemeenteraadsleden, bijwonen van Adviesraad bijeenkomsten te Utrecht en Zeist, alle landelijke Algemene Ledenvergaderingen en de 3-tal ledenvergaderingen provincie NH en op 10 november afdelingsvergadering provincie Utrecht.

Martine Baay is namens de Eerste Kamerfractie adviseur in het Hoofdbestuur en woont alle Hoofdbestuursvergaderingen bij.